

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീമഹാലക്ഷ്മ്യേ നമഃ

ശ്രീമദ്വേങ്കടാധ്യരിവിരചിതേ ശ്രീലക്ഷ്മീസഹസ്രേ
॥ ധാമവൈദവസ്തൃബകഃ അഷ്ടാദശഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീമഹാലക്ഷ്മ്യ നമഃ

|| യാമവൈഭവസ്തുബകഃ അഷ്ടാദശഃ ||

അരവിന്ദവനം വന്ദേ തദഹം യദഹർനിശം |
പ്രീതിപൂർവക മധ്യാസ്തേ പീതാംബര കുടുംബിനീ || 18.1 ||

സാരസാത്മനി തവാംബ മന്ദിരേ
ദ്വാരപാലകജനാ ഇവേന്ദിരേ |
ചാരുകേശര സുവർണ്ണയഷ്ടികാ -
ധാരിണഃ പ്രതിവസന്തി ഷട്പദാഃ || 18.2 ||

താവകം പദമഭിഖ്യയാ രമേ
വാരിജം പ്രണിഗദന്തി സൂരയഃ |
പ്രൗഢശോഭനഖരാംശു വൈഭവ -
പ്രാപ്തമഞ്ജിമ സദാലിസേവിതം || 18.3 ||

പ്രബിഭ്രതി ഭവത്പദപ്രണയ തദ്വിപർയാസയോഃ
ജനാ വിഭവദുർഗതീ ജനനി തത്ര ചോദാഹൃതിഃ |
സഹസ്രവസുരേധതേ സരസിജാനുകൂലേ രവിഃ
സ ഭിക്ഷുകശിരോമണിഃ ശ്രയതി തത്പ്രതീപഃ ക്ഷയം || 18.4 ||

കപടകിടിദശായാം കൈടഭാരിഃ ക്ഷമാദാക്
പ്രഭൂരക്യത യത്ത്വോസൗ പങ്കജാതേ നിവാസം |
തദിഹ ഭജസി ഭർതൂർധർമമേവാനുസർതും
പരമപുരുഷകാന്തേ പങ്കജാതസ്ഥിതിം കിം || 18.5 ||

സ്ഥാനം സമസ്തവസുവൃദ്ധിപുഷ്ണവാപി
 പദ്മം രമേ നവസുമത്വമുപൈതി ചിത്രം |
 അപ്യന്യദദ്ഭുതമമൃഷ്യ തു യോനുകൂലഃ
 ശശ്വദ്ബിഭർതി വസുമത്ത്വമസൗ പതംഗഃ || 18.6 ||

സൻമാനസോൽലസനദഃ സദസദ്വിവേകേ
 ശക്തഃ സരോജനിലയേ സദനം ത്വദീയം |
 ശബ്ദഃ ശുഭദഃ ശ്രുതിപഥം സുഖയൻ ഗദീരൈഃ
 സംസേവതേ ജനനി ഹംസഗണോവദാതഃ || 18.7 ||

കമലേ കമലേഷു സന്നിധത്സേ
 സകലേഷു സ്വവശേഷു വിഷുപേഷു |
 സഹജം ജനനീജനസ്യ ലോകേ
 ജലജാതേഷു വിശേഷവത്സലത്വം || 18.8 ||

കൽഹാരോത്പലകൈരവാദിഷു തഥാ
 കൽയാണി മാൽയാദിഷു
 പ്രായഃ സത്സു സുമേഷു വസ്തുഷു പരം
 പദ്മാനി സദ്മാനി തേ |
 ഭാഗ്യം കൃത്രചിദേവ നൃത്യതിതരാം
 ഭൂയസ്സു തുൽയേഷ്വപി
 ത്വത്കാന്തായ സുഗന്ധിവസ്തുഷു തുല -
 സ്യേകൈവ സാ രോചതേ || 18.9 ||

ത്വദ്ഗേഹം കമലം യതസ്സുദവിനാഭൂതസ്യ വിഷ്ണോഃ പദം
 സൂർയാലോകവികാസമഞ്ചതി തതഃ പദ്മേ മധുസ്യാദു തത് |
 അന്നാഭോഹമിതീവ ഗീതിനിനദൈഃ ശ്രുത്യന്തസഞ്ചാരിഭിഃ
 കൃഷ്ണാകാരജുഷോത്ത്ര കേചിദനിശം നന്ദന്തി ലബ്ധ്യാ രസം || 18.10 ||

സൂര്യാലോകദശാസു ഹർഷമയതേ

ദോഷാകരാലോകനേ

സങ്കോചം ഭജതി ശ്രിതാലിഷു രമേ

ദത്തേ പരം ജീവനം |

സ്ഥാനം പങ്കമധഃ കരോതി വഹതേ

നാലീകശബ്ദം ച തേ

കാം വാ താവകസന്നിധാനമഹിമാ

കൂര്യാന്ന ചര്യാം ശുഭാം || 18.11 ||

ധത്തേ സദൈവ ശിരസാ തവ പാദരേണുൻ

പദ്മേ ബിഭർതി തവ നാമ ച പദ്മമേതത് |

വർവർതി ധാരകതയാ തവ ഹസ്തമേവ

തദ്ദൃക്തമൃച്ഛതി തവോജ്ജ്വലദാസ്യലക്ഷ്മീം || 18.12 ||

പ്രാതഃ കൃതാപ്സവവിധിഃ പയസാം നിധാനേ

ബ്രഹ്മണോർചകഃ ശുചികരോ ഭൃതതപ്തചക്രഃ |

ഉദ്ഘാടയത്യുദിത വിഷ്ണുപദൈകസകൃതിഃ

വിശ്വാംബ പദ്മമയസദ്മ ദലാരരം തേ || 18.13 ||

ബ്രഹ്മാ യസ്മാദജനി വഹതേ ചാരു പീതാംശുകം യത്

സാന്ദ്രാമോദം സതതമമൃതസ്ഥാനമേവാശ്രിതം ച |

അർഹത്യബ്ജം തവ പദമിദം ശ്രീനിവാസാഭിധാനം

മാതർദോഷോ ന ഭവതി മധുസ്നിഗ്ധതാ ധർമഭൂമി || 18.14 ||

അഹോ മുകുന്ദസുന്ദരി ത്വദീയമന്ദിരാഹിതഃ

സ്വയം ക്ഷയം വ്രജന്നയം സ്വരക്ഷിണം ക്ഷിണോത്യപി |

സരോരുഹദ്രുഹഃ ശിവഃ ശിരോധിരോഹദുഷ്ട്യതാത്

വിദിക്ഷു ദിക്ഷു ദിക്ഷുകഃ സ്തുടം നടന്നടാട്യതേ || 18.15 ||

ത്വദാച്ഛഃ സരസീരുഹസ്യ ച മിമസ്ത്വത്കാന്ത ധാമാത്മനോ
 മാർതാണ്ഡസ്യ ച പുണ്ഡരീകനിലയേ മൈത്രീ നിസർഗോദിതാ |
 കൽയാണീം യുവയോരിയം വിവൃണുതേ കൈമുത്യനീത്യാ മിമഃ
 പ്രീതിം കാമപി ഭൂയസീമവിദിതാക്ഷേപാമനൗപാധികീം || 18.16 ||

കതി ന കുസുമമന്യാൻയാൻയാനി ദേവി വനേ വനേ
 ന ഹി സമുദിതേഷ്യപ്യേതേഷു ക്ഷമാ കമലോപമാ |
 ഭഗവതി ഭവത്സാന്നിധ്യേന പ്രഭോഃ കമലാനി യത്
 കരചരണദ്യുക്തപാനീതി സ്ഥിരം ദധതേ യശഃ || 18.17 ||

ഹരേഃ കരസ്തർശനതഃ പ്രഹൃഷ്ടാ
 പയസ്യുദീതാ രുചിരാലികാന്താ |
 വാരാശികന്ധയേ വസതിസ്ത്വദീയാ
 ബിഭർതി യുക്തം കമലാഭിധാനം || 18.18 ||

ഭൃംഗീസംഗീത്യുദയസുഭഗം മഞ്ജുകിഞ്ജൽകപുഞ്ജ -
 സ്താരസ്തംഭം കിമപി വികസത്പത്രസച്ചിത്രഭിത്തി |
 പർയാശ്രിഷ്ടം വിമലസരസാ കർണികാസ്വർണപീഠം
 പദ്മം വിദ്മഃ പരമനുഗുണം സദ്മ പദ്മേ ഭവത്യാഃ || 18.19 ||

ദുഗ്ധാംബുരാശിദുഹിതുസ്തവ സന്നിധാനാത്
 സ്വർണസ്ഥിതിർഭവതി ഹന്ത കുശേശയസ്യ |
 തത്സംഭവോപ്യഭവദംബ ഹിരണ്യഗർഭഃ
 ധന്യാഃ ഖലു ത്വദനുബന്ധ്യനുബന്ധിനോപി || 18.20 ||

നവസാരസവാസമാചരന്ത്യാഃ
 തവ സാധർമ്യമിവാംബ ലബ്ധുകാമഃ |
 പുരുഷഃ പരമഃ സദാ വിധത്തേ
 പുരമധ്യസ്ഥിതപുണ്ഡരീകവാസം || 18.21 ||

അസ്തി തേ ഹരിപുരന്ധി നീരജ -
 സ്ഥാനമിത്യുദിതമാസ്പദദ്വയം |
 ഏകമാഹുരിഹ തു ത്രിപാത്പദം
 ദേവി ഷട്പദപദം പരം പുനഃ || 18.22 ||

സുരാദിജീവൈരമൃതൈകനിയൈഃ
 ചിരായ യൈരംബ വിഭാവ്യന്യേന്തഃ |
 ആലോകമഗ്ര്യം ഹരിരേഷു തൻവൻ
 ആമോദമന്യാദൃശമാദധാതി || 18.23 ||

അദോ ദധാനം കമലാഭിധാനം
 അംഭശ്ച തജ്ജം ച സമം തവാസ്താം |
 ആദ്യസ്യ പുംസഃ പദമാഹുരാദ്യം
 ത്വദീയവാസം ജനനി ദ്വിതീയം || 18.24 ||

ക്ഷമാസ്വർണസ്തൂർതിം സതതമധിഗമ്യാപി കമലേ
 ഗുണാദാർഘ്യാച്ഛന്ദം കമപി ദജ്ജതേ നാലമിതി യത് |
 തദേവാലങ്കാരം നയതി നലിനം സ്തൂർശനവശാത്
 തനോതി ഹൃൗദാർഘ്യം തവ ജനനി സാന്നിധ്യമഹിമാ || 18.25 ||

ദഗവതി പരബ്രഹ്മാദ്വൈത പ്രസംഗജുഷസ്തവ
 പ്രഥയതി ലസദ്ധർമാലീകത്വമത്ര ഹി ദർശനം |
 ത്വമുചിതമധിഷ്ഠാനം നാലീകമാശ്രയസേ തതഃ
 തവ കില സദാലോകഃ സർവ്വോപി കൽപനഗോ രമേ || 18.26 ||

യത്രോത്തമസ്തുരണയന്ത്രിതചിത്തവൃത്തൗ
 നിത്യോൽലസദ്രജസി രാജതി സാരസത്വം |
 സ്ഥാനം പ്രധാനമിദമണ്ണിസുതേ യതസ്തേ
 സ്ഥാനേ തദത്ര രമതേ മഹദാദിതത്ത്വം || 18.27 ||

സിംഹാസനസ്ഥിതി ജുഷസ്തുവ വാസയോഗ്യം
 നിത്യം ഭവേയമിതി നിശ്ചയമേത്യ നൂനം |
 കേസർയഭൂത് സരസിജം നരസിംഹകാന്തേ
 തദ്ദൃഷ്ടമേഷ തനുതേ തത ഏവ പദ്മേ || 18.28 ||

അബ്ജം വിധൗ ദ്വിഷതി ദേവ്യമൃതൈകവൃത്തി
 കാമേന ഹന്ത യദനീയത മാർഗണത്വം |
 തസ്യ സ്വതോബ്രമരമണിസ്തുഽവസ്വവാക്ലിഃ
 ഉൽലാസഹേതുരഭവത് തവ സന്നിധാനാത് || 18.29 ||

ഉത്ഫുൽലവാരിരുഹതൽലജ കേലിഗേഹേ
 സർവേശ്വരസ്യ ദധിതാം ശയിതാം നനു ത്യാം |
 വൈതാലികാ ഇവ ഗൃഹീതസുജാതഗീതാഃ
 പ്രാതഃ ശനൈർമധുകരാഃ പ്രതിബോധയന്തി || 18.30 ||

സഹംസകാസാരബഹൂർമികോജ്ജ്വലാ
 പയോജരാജിഃ പ്രതിപന്നകർണികാ |
 സഹസ്രവസ്യാക്ലിത ഏധതേ രമേ
 ശ്രീയഃ ശ്രയന്തേ ഹൃവിലാസ്ത്വദാശ്രയം || 18.31 ||

സ തേ നിവാസഃ ശയനീകൃതോ വാ
 നാഥേന നിത്യം നയനീകൃതോ വാ |
 ഫണ്ണൈഃ സഹസ്രേണ വൃതോ ദലൈർവാ
 ശേതേ ബിലേ വാ കമലേ കുശേ വാ || 18.32 ||

ശ്രീസൂക്തം തേ ജനനി നലിനം സ്ഥാനമാഖ്യാതി മുഖ്യം
 ദൃഷ്ടാന്തം ത്വത്പ്രിയതമദൃശോരന്തരാദിത്യവിദ്യാ |
 ജൻമസ്ഥാനം തവ തനുഭൂവോ ധാതുരാഥർവണാദിഃ
 ത്വത്സാന്നിധ്യാത് ക്വ ച ന ഭവതി ശ്രീരനില്ലാ മഹില്ലാം || 18.33 ||

ശൈവാലകാന്തരഗതം തവ സദ്മ വിദ്മഃ
 സാരംഗലാംഛരിതവപുർമിലിതാമൃതൗഘം |
 പുഷ്പാ ച ദത്തരുചി പുംസി നപുംസകേ ച
 വ്യാതസ്യ മാതരിദമബ്ജപദസ്യ വാച്യം || 18.34 ||

കാന്തഃ പദത്രയമിതസ്ഥലയാചകന്യേ
 ത്വം ത്വംബ ഷട്പദമിതേ നിലയേ നിവിഷ്ടാ |
 സ്ഥാനാന്യമാപി വിപുലാനി സമാശ്രിതാനാം
 ചിത്രം യുവാം കലയതശ്ചിരമുച്ഛിതാനി || 18.35 ||

ത്വത്പാദപങ്കജരജഃ കണധന്യധന്യേ -
 ഷ്യാംഭോരുഹേഷു വസതാമലിപോതകാനാം |
 വർഗേഷു ഹന്ത ജനനം വലശാസനാദ്യാഃ
 വാംഛന്തി കിം പുനരമീ വയമബ്ധികന്യേ || 18.36 ||

സരോഗമുപസേവിത്യേപ്യഹഹ പൂർണചന്ദ്രോദയേ
 ജ്വരോപഹതമംബുജം തവ പരിഗ്രഹാദിന്ദിരേ |
 വികാസയതി വിജ്ജരം വിരചയന്നസൗ ഭാസ്കരഃ
 രവേരരുജമാപ്സുയാദിതി ന പൂർവദാഷാ മൃഷാ || 18.37 ||

കൽയാണധർമാ കമലാസനായാ
 മുർതിം ഹി യന്യേ മതിമാനുപാന്യേ |
 കന്യേ സുധാബ്ധേഃ കമലാസനത്വം
 തന്യോചിതം തത്ക്രതൂനീതിഭൂജാ || 18.38 ||

വിച്ഛിന്നമബ്ദശതക വ്യവധാനതോ യത്
 സന്ദർശനം സഹഭുവഃ ശശിനഃ കദാചിത് |
 തത്പദ്മവാസിനി തദീക്ഷണവർജ്ജനായ
 തന്യോദയേഷു നിജസദ്മ കിമാവ്യണോഷി || 18.39 ||

വാരിജുവനസ്യ ഭാഗ്യം വർണയിതും നൈവ വയമമീ ശക്താഃ |
കമലേ തവ സ്ഥിതൗ യദ്വികൽപിതം വക്ഷസാ സമം വിഷ്ണോഃ || 18.40 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്വേങ്കടാധ്യരിവിരചിതേ ശ്രീലക്ഷ്മീസഹസ്രേ
ധാമവൈഭവസ്തുബകഃ അഷ്ടാദശഃ ||